

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده علوم پایه، گروه شیمی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.Sc)

گرایش: شیمی معدنی

عنوان:

بررسی نظری ساختار، پیوند، ویژگی‌های طیفی و نوری کمپلکس‌های ایریدانفتالن‌ها به روش تابعگان
چگالی

استاد راهنمای:

دکتر مریم دقیقی اصلی

استاد مشاور:

دکتر رضا غیاثی

پژوهشگر:

مرجان میرشاه ولد

تابستان 1391

ISLAMIC AZAD UNIVERSITY
Central Tehran Branch
Faculty of Science – Department of chemistry

“M.Sc” Thesis

On: Inorganic Chemistry

Subject:

**Theoretical study of structure, bonding, spectroscopic properties of
iridanaphthalene complexes by DFT method**

Advisor:

Dr. Maryam Daghighi Asl

Consulting - Advisor:

Dr. Reza Ghiasi

By:

Marjan Mirshahvalad

Summer 2012

تشکر و قدردانی:

با سپاس از سه وجود مقدس:
آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم...
موهایشان سپید شد تا ماروسفید شویم...
و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر راهمان باشند...

پدرانمان
مادرانمان
استادانمان

تقدیم به:

به پاس تعبیر عظیم و انسانی شان از کلمه ایثار و از خودگذشتگی
به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان که در این سردترین روزگاران بهترین پشتیبان
است

به پاس قلب های بزرگشان که فریاد رس است و سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت می گراید
و به پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی کند

این مجموعه را به پدر و مادر عزیز و مهربانم تقدیم می کنم

فهرست مطالب

عنوانصفحه

فصل اول: مروری بر شیمی محاسباتی

2.....	1-1 کلیات.....
2.....	1-2- نیروهای بین مولکولی.....
3.....	1-2-1- انواع نیروهای بین مولکولی.....
4.....	1-1-2-1 نیروهای الکترواستاتیکی.....
4.....	1-1-2-2 نیروهای القایی.....
5.....	1-2-1-3 نیروهای پراکنده.....
5.....	1-3 روش های مدل سازی کامپیوتری.....
5.....	1-3-1 مکانیک مولکولی.....
7.....	2-3-1 مکانیک کوانتومی.....
7.....	2-3-1-1 روش های نیمه تجربی.....
8.....	2-2-3-1 روش های آغازین.....
9.....	2-2-3-1-1 تقریب هارتی- فاک.....
10.....	2-2-3-1-2- نظریه ای اختلال مولر- پلست.....
11.....	2-2-3-1-3- روش بر همکنش های پیکربندی.....
11.....	2-2-3-1-4- روش میدان خودسازگار چند پیکربندی.....
11.....	3-2-3-1-3- نظریه ایتابع چگال(DFT).....
13.....	4-1 مجموعه های پایه.....
14.....	4-1-1 مجموعه های پایه حداقل.....
14.....	4-1-2 مجموعه های پایه ظرفیتی شکافته.....
15.....	4-1-3 تابع های پایه نفوذی.....
15.....	4-1-4 مجموعه های پایه قطبش پذیر.....
16.....	5-1 نرم افزارهای به کار رفته در این مطالعه.....
18.....	6-1 ویژگی های سخت افزاری.....

7-1 شرح محاسباتی

فصل دوم: مقدمه

21..... 1-2 آشنایی با آروماتیک ها

22..... 2-2 بنزن

25..... 1-2-2 ساختار بنزن

28..... 2-2-2 گرمای هیدروژن دار شدن بنزن و پایداری حلقه بنزن

28..... 3-2-2 انرژی رزونانس حلقه بنزن

29..... 4-2-2 توصیف اوربیتال مولکولی بنزن

30..... 5-2-2 اثرات منفی بنزن

30..... 3-2 منابع هیدروکربنی آروماتیک های ساده

30..... 4-2 نفتالن

33..... 5-2 متالابنزن ها

35..... 6-2 کاربرد متالابنزن ها

7-2 7-2 ساختار الکترونی متالابنزن های دارای فلز مرکزی هشت وجهی

41..... 8-2 فوق قطبش پذیری

44..... 9-2 ایریدابنزن

48..... 10-2 محاسبه انرژی پایداری آروماتیکی

48..... 11-2 ایریدابنزوالن ها

50..... 12-2 ایریداهتروبنزن ها

51..... 13-2 ایریدانفتالن

فصل سوم: تجزیه و تحلیل

54..... 1-3 بحث انرژی

55..... 2-3 گشتاور های دو قطبی

56..... 3-3 قطبش پذیری

58..... 4-3 ساختار مولکولی کمپلکس ها

59.....	5-3 آنالیز اوربیتال های جبهه ای
61.....	6-3 فوق قطبش پذیری
63.....	7-3 جایه جایی شیمیایی مستقل از هسته (NICS)
	فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهادات
67.....	1-4 نتیجه گیری کلی
68.....	2-4 کارهای آینده
69.....	پیوست
80.....	منابع و مراجع

فهرست جدول ها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
47.....	جدول1-2
55.....	جدول1-3
56.....	جدول2-3
57.....	جدول3-3
59.....	جدول4-3
60.....	جدول5-3
62.....	جدول6-3
64.....	جدول7-3

عنوان

نمودار 1-3

صفحه

65.....

فهرست شکل ها

عنوان

صفحه

22.....	شکل1-2
23.....	شکل2-2
24.....	شکل3-2
24.....	شکل4-2
26.....	شکل5-2
27.....	شکل6-2
32.....	شکل7-2
33.....	شکل8-2
35.....	شکل9-2
37.....	شکل10-2
40.....	شکل11-2
44.....	شکل12-2
45.....	شکل13-2
46.....	شکل14-2
48.....	شکل15-2
50.....	شکل16-2
50.....	شکل17-2
51.....	شکل18-2
51.....	شکل19-2
52.....	شکل20-2
54.....	شکل1-3
58.....	شکل2-3

چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده): در این مطالعه ساختار الکترونی و ویژگی های کمپلکس ایریدانفتالن استخلاف دار شده در موقعیت پارا نسبت به اتم ایریدیم با

استفاده از نرم افزار گوسین و با استفاده از نظریه‌ی تابع‌گان چگالی مورد بررسی قرار دادیم. ساختار کمپلکس‌های ایریدانفتالن استخلاف دار شده در موقعیت پارا نسبت به قطعه‌ی فلزی بر اساس روش mpw1pw91 و مجموعه‌ی پایه‌ی 6-311G** برای اتم‌های نافلزی و مجموعه‌ی پایه‌ی LANL2DZ برای اتم‌فلزی بهینه کردیم. تاثیر قرار دادن استخلاف‌های متفاوت الکترون کشندۀ و الکترون دهنده بر روی ویژگی‌های کمپلکس‌ها، مانند طول پیوند‌ها، قطبش‌پذیری، اوربیتال‌های جبهه‌ای، ویژگی آروماتیسیتی کمپلکس‌ها با استفاده از روش جایی شیمیایی مستقل از هسته و هم‌چنین ماهیت پیوند‌های Ir-C بر اساس آنالیز ساختاری مورد مطالعه قرار دادیم.

فصل اول

مروری بر شیمی محاسباتی

1-1 کلیات

شیمی محاسباتی، پدیده های شیمیابی را بدون انجام آزمایش های تجربی امکان پذیر می کند. این روش نه تنها مولکول های پایدار را مورد بررسی قرار می دهد بلکه مولکول هایی با طول عمر کوتاه، حد واسطه های ناپایدار و حتی حالت های گذار را نیز مورد بررسی قرار می دهد. هم چنین از این روش می توان اطلاعاتی راجع به مولکول ها و واکنش هایی که بررسی آن ها از روش تجربی غیر ممکن است، به دست آورد. برای شروع یک مطالعه محاسباتی جنبه های زیادی باید در نظر گرفته شود از جمله این که روش های محاسباتی باید با توجه به اندازه سیستم مورد مطالعه و ویژگی هایی که مورد نظر است انتخاب شوند.

1-2 نیروهای بین مولکولی

موضوع اصلی بیان نیروی بین دو مولکول توسط یک تابع انرژی پتانسیل است. در فاصله بی نهایت بین 2 اتم، هیچ گونه برهمکنشی وجود ندارد و انرژی کل سیستم دو اتمی با مجموع انرژی های دو اتم مجزا برابر است.

اگر دو اتم به اندازه ای جزئی از هم فاصله داشته باشند، برهمکنش بین آنها بر انرژی کل سیستم تأثیر می گذارد و آن را افزایش می دهد. با توجه به متقارن بودن اتم ها، انرژی برهمکنش بین آنها تنها به فاصله r بستگی دارد و مستقل از جهت گیری نسبی آنها است. تغییر انرژی کل که ناشی از برهمکنش بین دو اتم است به عنوان تابع انرژی پتانسیل بین دو مولکول شناخته شده است.

بر این اساس، پتانسیل بین مولکولی عبارت است از تفاوت انرژی کل سیستم دو اتمی در جدایی بی نهایت و هنگامی که دو اتم به فاصله r از یک دیگر قرار گرفته باشند این تفاوت انرژی از لحاظ عددی با کار لازم برای آوردن دو اتم از فاصله بی نهایت به فاصله r برابر است.

1-2-1 انواع نیروهای بین مولکولی

بر اساس دانش کنونی، نیروهای بین ذره ای را می توان به چهار دسته تقسیم بندی نمود:

1-گرانشی

2-الکترومغناطیسی

3-هسته ای قوی

4-هسته ای ضعیف

نیروهای هسته‌ای قوی عامل ایجاد پیوند بین نوترون‌ها و پروتون‌های درون هسته بوده و محدوده‌ی عمل کرد آن‌ها در حدود 10 nm است. از طرف دیگر امروزه معلوم شده نیروهای هسته‌ای ضعیف دارای منشا الکترومغناطیسی بوده و مانند نیروهای هسته‌ای دارای برد کوتاه هستند. با توجه به این که بعد مولکولی به طور معمول از مرتبه $10\text{ nm} \times 5$ هستند لذا این نیروهای هسته‌ای نمی‌توانند مشارکت مؤثری در نیروی بین مولکولی داشته باشند. بر عکس، نیروهای گرانشی دارای برد بسیار بلند بوده و می‌توانند به عنوان منبع جاذبه‌ی بین مولکولی در نظر گرفته شوند. اما از لحاظ بزرگی در حدود ۱۰ برابر کمتر از نیروهای بین مولکولی هستند بنابراین نیروهای بین مولکولی باید دارای یک منشا الکترومغناطیسی باشند منبع برهمکنش می‌توانند ناشی از ذرات باردار، الکترون‌ها و پروتون‌هایی که یک اتم یا مولکول را تشکیل می‌دهند، باشد. بر اساس ماهیت مولکول‌های برهمکنش دهنده سه عامل ممکن است بر نیروی جاذبه‌ی بین آنها مؤثر باشد که به صورت زیر خلاصه می‌شوند.

1-1-2-1 نیروهای الکترواستاتیکی

معلوم شده که بعضی از مولکول‌ها مانند HCl به علت توزیع غیر یکنواخت بار الکتریکی در مولکول، دارای ممان دو قطبی دائمی‌اند. بنابراین بخشی از انرژی برهمکنش برد بلند این نوع مولکول‌ها از برهمکنش الکترواستاتیکی بین ممان‌های دو قطبی آن‌ها ناشی می‌شود به خاطر این که انرژی الکترواستاتیکی بین دو دوقطبی ارتباط قوی با جهت گیری نسبی آنها دارد، لذا گاهی به آن انرژی جهت گیری می‌گویند.

1-1-2-2 نیروهای القایی

اگر برهمکنش بین یک مولکول با گشتاور دو قطبی دائمی و یک مولکول غیر قطبی را در نظر بگیرید میدان الکتریکی یک مولکول دو قطبی توزیع بار الکتریکی را در مولکول دیگر تغییر داده و یک گشتاور دو قطبی القایی را در آن به وجود آورد. دو قطبی القا شده با دو قطبی القا کننده برهمکنش انجام داده و یک نیروی جاذبه تولید می‌شود. به هنگام برهمکنش دو مولکول قطبی این سهم القایی هم زمان با سهم الکترواستاتیکی وجود دارد.

1-1-2-3 نیروهای پراکندگی

این نیرو با ارزیابی افت و خیز در مقدار دانسیته‌ی الکترونی قابل بررسی است. این نیرو برای مولکول‌ها در حالت پایه همواره مقدار منفی خواهد داشت و در واقع از نوع جاذبه است که به نیروهای واندروالس معروف است. در برهمکنش دو مولکول که هیچ کدام از آن‌ها گشتاور دو قطبی دائمی ندارند درک منشا انرژی جاذبه ممکن است تا حدودی مشکل به نظر برسد. با این وجود می‌توان تصور نمود که در یک مولکول فاقد گشتاور دو قطبی دائمی، الکترون‌ها دارای یک حرکت پیوسته بوده و دانسیته‌ی الکترونی در مولکول به طور پیوسته در زمان و مکان در حال نوسان است. بنابراین در هر لحظه از زمان هر مولکول دارای یک دو قطبی الکتریکی لحظه‌ای خواهد بود. دو قطبی لحظه‌ای ایجاد شده در یک مولکول، یک دو قطبی لحظه‌ای را در مولکول دوم القا می‌کند. دو قطبی القا شده در مولکول دوم و دو قطبی القا کننده در مولکول اول با هم برهمکنش انجام داده و نتیجه‌ی آن انرژی جاذبه‌ای است که انرژی پراکندگی نامیده می‌شود.

تعیین اندازه‌ی انرژی برهمکنش بسیار مشکل است. بنابراین روش‌های مبتنی بر اندازه‌گیری‌های تجربی نمی‌توانند ماهیت نیروهای بین مولکولی را به درستی بیان کنند و لازم است روش‌های محاسباتی به کار برد شوند.

1-3 روش‌های مدل‌سازی کامپیوترا

1-3-1 مکانیک مولکولی

در مکانیک مولکولی از قانون‌های مرتبط با فیزیک کلاسیک برای پیش‌گویی ساختار و ویژگی مولکول‌ها استفاده می‌شود. بسیاری از برنامه‌های کامپیوترا مانند گوسمین¹ و هایپرکم² در بر دارنده‌ی روش‌های مکانیک مولکولی بوده و این روش‌ها به طرق متفاوت و با توجه به میدان نیروی به کار برد شده، قابل استفاده هستند. لازم به ذکر است که هر میدان نیرو دارای بخش‌های اساسی زیر است. دسته‌ای از رابطه‌های ریاضی که چگونگی تغییرات انرژی پتانسیل یک مولکول را با توجه به موقعیت اتم‌های تشکیل دهنده آن تعیین می‌کنند.

مجموعه‌ای از پارامترها که تعیین کننده ثابت‌های نیرو هستند، و به کمک آن‌ها ارتباط بین ویژگی‌های اتمی با انرژی و اطلاعات ساختاری مانند طول پیوند و زوایای پیوندی بیان می‌شود. مکانیک مولکولی در انجام محاسبات، الکترون‌های سیستم را به وضوح منظور نمی‌نماید و اثرات الکترونی به طور ضمنی و

¹ Gaussian

² Hyperchem

از طریق پارامترهای تعریف شده بررسی می شوند. از محدودیت های این روش به مورد های زیر می توان اشاره نمود.

هر میدان نیروی ویژه تنها برای سری محدودی از مولکول ها نتیجه های خوبی را به دست می دهد. در نظر گرفتن اثرات الکترونی به طور ضمنی و پارامتری باعث می شود که تخمین های مکانیک مولکولی در مسائل شیمیایی مانند تشکیل پیوند، پیش گویی ویژگی های شیمیایی مولکولی و برهمکنش اوربیتال های مولکولی غیر قابل استفاده و ناکارآمد باشد.

2-3-1 مکانیک کوانتومی

محاسبات در بردارنده‌ی ویژگی‌های الکترونی، بر پایه‌ی قوانین مکانیک کوانتومی استوار است. مکانیک کوانتومی بیان می‌کند که انرژی و سایر ویژگی‌های وابسته به آن برای یک مولکول با حل معادله شرودینگر به دست می‌آید:

$$H\psi = E\psi$$

از آن جایی که برای اکثر سیستم‌ها، و حتی کوچک ترین سیستم‌ها دارای تقارن کامل نیز، حل دقیق معادله‌ی شرودینگر عملی نیست، روش‌های مکانیک کوانتومی تقریب‌های ویژه‌ای را برای حل معادله‌ی شرودینگر به کار می‌برند. محاسبات مولکول‌ها در شیمی کوانتومی می‌تواند بر اساس سه روش زیر انجام گیرد:

- روش نیمه تجربی³
- روش آغازین
- نظریه‌ی تابع چگال (DFT)

1-2-3-1 روش‌های نیمه تجربی

در روش‌های نیمه تجربی تنها از الکترون‌های لایه ظرفیت استفاده شده و الکترون‌های داخلی به صورت یک پتانسیل مرکزی، در نظر گرفته می‌شود. استفاده از این روش و وارد کردن پتانسیل موثر، در مورد هایی که مولکول مورد بررسی شامل اتم‌های سنگین (مانند فلز در برابر پیوندهای آنژیمی) باشد،

³ Semiempirical Method

از نظر زمان و هزینه مفرون به صرفه خواهد بود. در این روش تنها از اوربیتال های نوع اسلیتر (STO) و مجموعه های پایه حداقل برای توصیف اربیتال های اتمی استفاده شده و برای سادگی محاسبات از برخی پارامتر های به دست آمده از اندازه گیری های تجربی نیز استفاده می شود. رایج ترین روش های محاسباتی نیمه تجربی، عبارت اند از: MINDO₃، PM3، AM1 و MINDO. با توجه به استفاده از پارامتر های تجربی، روش های نیمه تجربی تنها آرایش الکترونی حالت پایه را توصیف می کند.

1-2-3-2 روش های آغازین

عبارت Ab initio از نظر لغوی به معنای آغازین است اما در اینجا به معنای حل دقیق و بدون تقریب معادله ی شرودینگر است. این تعریف نشان می دهد که نتیجه های محاسباتی، به طور مستقیم از اصول نظری به دست می آیند و داده های تجربی و آزمایشگاهی هیچ دخالتی در آن ندارند. در حقیقت این یک تقریب در محاسبات مکانیک کوانتومی است. تقریب ها به طور معمول از تقریب های ریاضی نشأت می گیرند مانند استفاده از یکتابع پیچیده و یا پیدا کردن جواب های تقریبی برای یک معادله دیفرانسیلی پیچیده در یک محاسبه ab initio، نقطه آغاز یک ساختار هندسی از مولکول است که در آن ماهیت و مختصات هر یک اتم ها تعریف شده است. هم چنین با توجه به اتم های موجود در مولکول مورد نظر یک مجموعه ی پایه از اوربیتالهای اتمی انتخاب می شود. بنابراین در این روش برخلاف روش های نیمه تجربی، پارامتر های تجربی وارد محاسبات نشده و محاسبات بر قوانین مکانیک کوانتومی و برخی از تابع های فیزیکی نظیر سرعت نور، جرم و بار الکترون، بار هسته ها و ثابت پلانک استوار است.

1-2-3-1 تقریب هارتی- فاک

پایین ترین سطح و متداول ترین نوع از محاسبات ab initio، محاسبات هارتی- فاک نامیده می شود که در آن عملگر هامیلتونی شامل دو عبارت انرژی پتانسیل و انرژی جنبشی است. تقریب اولیه در این نوع محاسبه، تقریب میدان مرکزی خودسازگار است. دافعه ی کلونی الکترون- الکترون با انجام انتگرال گیری از عبارت دافعه محاسبه می شود. این یک محاسبه متغیر است، به این معنا که انرژی های تقریبی محاسبه شده همگی برابر یا بزرگ تر از مقدار انرژی واقعی هستند. یکی از مزیت های این روش، تفکیک معادله ی شرودینگر به تعدادی معادله ی تک الکترونی است که نتیجه ی آن یکتابع موج تک الکترونی بوده که یک اوربیتال نامیده شده و مقدار ویژه ی به دست آمده از آن بیانگر انرژی یک اوربیتال است. تقریب دوم در محاسبات هارتی- فاک این است که یکتابع موج با تعدادی از تابع های ریاضی توصیف می شود. تابع های استفاده شده اغلب اوقات ترکیبی خطی از اوربیتال های گوسینی است. به علت ترکیب خطی

اور بیتال های اتمی، انرژی محاسبه شده بزرگ تر از انرژی حدی هارتی فاک است. به منظور به دست آوردن یک اوربیتال با تقارن s , p , d یا f تابع های گوسینی در یک تابع زاویه ای ضرب می شوند و سپس این اوربیتال ها به صورت یک دترمینان اسلیتر و با در نظر گرفتن دو شرط اساسی آرایش داده می شوند. شرط اول عبارت است از این که، الکترون ها باید غیر قابل تمییز باشند، شرط دوم آن است که تابع موج باید نسبت به جابجایی دو الکترون نامتقارن باشد.

با وجود استفاده از یک بسط طولانی در اوربیتال های مولکولی و رسیدن به حدنهایی هارتی-فاک، هنوز هم با نقص هایی در تابع موج که برآمده از تقریب های معادله هارتی-فاک هستند، رو برو هستیم. دو منبع مهم خطا در معادلات اولیه وجود دارد، یکی این که کل نظریه بر مبنای معادله شرودینگر است که اثرات نسبیتی در آن لحاظ نشده است، حرکت الکترون های داخلی با سرعتی است که در مقایسه با سرعت نور قابل صرف نظر کردن نیست و این سهم اثرات نسبیتی و ثابت نبودن جرم را نشان می دهد. ولی از آنجایی که اکثر تغییرات شیمیایی و بیولوژیکی مولکول مربوط به الکترون های ظرفیتی اند، این خطا به طور معمول ثابت بوده و مشکل بزرگی را ایجاد نمی کند. منبع خطای دوم که جدی تر و با اهمیت تر است خطای مربوط به انرژی همبستگی نامیده می شود.

2-2-3-1 نظریه ای اختلال مولر- پلست

اثرات همبستگی الکترونی را می توان به صورت یک عبارت اختلال به تابع موج هارتی-فاک اضافه نمود. این روش، نظریه ای اختلال مولر- پلست نامیده می شود. بر مبنای این نظریه، روش HF معادل با اختلال مرتبه ای اول می باشد. یک مقدار کوچک از اثرات همبستگی با استفاده از اختلال مرتبه ای دوم از روش مولر پلست (MP2)، در محاسبات منظور می شود. محاسبات مرتبه ای سوم (MP3) و مرتبه ای چهارم (MP4) نیز به طور عموم مورد استفاده قرار می گیرند. اما اختلال مرتبه ای پنجم (MP5) و درجات بالاتر از آن به دلیل مقرنون به صرفه نبودن از نظر زمان محاسباتی به ندرت مورد استفاده قرار می گیرند. در نظریه ای اختلال، هم خوانی یا عدم هم خوانی نتیجه های انرژی محاسبه ای با مقدار واقعی، بستگی به ماهیت سیستم تحت بررسی دارد. یکی از مزیت های این روش دامنه ای کاربردی وسیع آن است که محاسباتی با دقت را ایجاد می کند اما زمان محاسبات بسیار بالایی را نیاز دارد.

2-2-3-1 روش بر همکنش های پیکربندی

در روش بر همکنش های پیکربندی برای وارد کردن اثرات هم بستگی، ترکیبات خطی بیشتری از حالت های پایه و برانگیخته را در به دست آوردن تابع موج استفاده می کنند. محاسبات بر همکنش پیکربندی دارای صحت خیلی بالایی اند. محاسبات بر همکنش پیکربندی بر اساس نحوه و تعداد حالت های برانگیخته در تشکیل هر دترمینان تقسیم بندی می شوند.

4-2-3-1 روش میدان خودسازگار چند پیکربندی

در روش میدان خودسازگار چند پیکربندی در مقایسه با روش بر همکنش های پیکربندی، تعداد کمتری از حالت های برانگیخته در نظر گرفته می شود. حالت های برانگیخته ای مدنظر هستند که سهم بیشتری را در انرژی همبستگی دارند ولی به کار بردن این روش مستلزم به کارگیری دقت زیادی در انتخاب حالت های برانگیخته است و نتیجه های درست تری را می دهد.

3-2-3-1 نظریه ای تابع چگال (DFT)

نظریه ای تابع چگال (DFT) در سال های اخیر شهرت زیادی پیدا کرده است. بر مبنای مشاهده های عملی نشان داده شده این روش از نظر سرعت محاسباتی پایین تر از روش های دیگر با دقت و صحت مشابه است. این نظریه نسبت به روش های دیگر ab initio در سال های اخیر توسعه ی بیشتری یافته است. در این روش به منظور محاسبه ای انرژی یک مولکول به جای استفاده از یک تابع موج از دانسیته الکترونی استفاده می شود. از مزایای بزرگ DFT، اعمال انتگرال های دافعه ی کولمبوی روی یک تابع سه بعدی و منظور کردن اندکی از اثرات هم بستگی الکترونی در حین محاسبه است. این روش از نظر محاسباتی و صحت نتیجه ها، سریع تر و دقیق تر از روش HF می باشد. امروزه اکثر محاسبات DFT، با مجموعه پایه GTO بهینه شده HF، انجام می شوند. البته صحت و درستی نتیجه ها در صورت استفاده از مجموعه های پایه کوچک به میزان زیادی کاهش می یابد. از این رو با توجه به دقت و صحت نتیجه ها، کوچک ترین مجموعه ای پایه مورد استفاده 6-31G است. با به کار بردن تابع های پایه بهتری در محاسبات DFT می توان نتیجه های با حد دقت و صحت نتیجه های روش های محاسباتی MP2 به دست آورد. روش DFT به روش های متعدد دیگری تقسیم می شود که ساده ترین آن روش، Xa نامیده می شود. در این روش محاسباتی اثر تعویض الکترونی در نظر گرفته می شود ولی از اثرات هم بستگی الکترونی چشم پوشی می شود. در یک سری روش های ترکیبی تابع های به دست آمده از روش های دیگر با اجزایی از محاسبات هارتی- فاک که به طور معمول انتگرال های تعویضی هستند تلفیق می شوند. به طور عموم روش های ترکیبی و تصحیح گرادیانی از نقطه نظر صحت و درستی بهترین نتیجه ها را می دهند. از